

Табела 5.1 Спецификација предмета на студијском програму докторских студија

Назив предмета: БИОИНДИКАЦИЈА ВИТАЛНОСТИ ШУМА НА ОСНОВУ КАРАКТЕРИСТИКА ПРИРАСТА СТАБАЛА И САСТОЈИНА - ДЕНДРОХРОНОЛОГИЈА		
Наставник или наставници: др Бранко Стајић ,		
Статус предмета: Изборни		
Број ЕСПБ: 20 (двадесет)		
Услов: завршене основне академске и дипломске (мастер) студије		
Циљ предмета: Основни циљ је унапређење и иновација знања из области дендрохронологије и биоиндикације виталности шума на бази карактеристика прираста стабала и шумских састојина. Сазнања добијена на основу мониторинга прираста (према критеријумима ICPC Level I и II) и одговарајућих анализа представљају основу без које се не могу утврдити оптимални оквири коришћења и очувања шумских екосистема.		
Исход предмета: Оспособљеност за истраживачки рад и достизање нових научних сазнања и њихову апликацију у области ране детекције девитализације шума, израде трендова будућег развоја, прогнозе могуће ревитализације, квантитативне и квалитативне процене штета и карактера и новоа деловања егзогених и ендогених фактора.		
Садржај предмета: <u>Теоријска настава:</u> Садржај предмета је оријентисан на мониторинг прираста појединих врста шумског дрвећа и егзогених фактора, израду референтних модела прираста, израду трендова раста и прогнозу будућег развоја, успостављање каузалних веза између прираста и делујућих фактора, дендрохронолошке анализе, синхронизацију прираста, објективну и благовремену процену виталности (знатно пре појаве видљивих симптома девитализације), откривање узрочника девитализације, процену могућности за ревитализацију и минимизирање штета. <u>Практична настава:</u> Обухвата рад на терену и истраживачко-лабораторијски рад		
Препоручена литература: 1. Fritts, C. H. (1976): Tree Rings and Climate. Cluwer Academic Press. 2. Pretzsch, H., Utschig, H. (1989): "Das Zuwachstrend-Verfahren" für die Abschätzung krankheitsbedingter Zuwachsverluste auf Fichten- und Kiefern-Weiserflächen in den Bayerischen Schadgebiet. Forstarchiv 60. 3. Schweingruber, H. F. (1983): <i>Der Jahrring</i> . Verlag Paul Haupt Bern und Stuttgart. 234 S. 4. Vučković M. (1994): Problem devitalizacije šuma sa aspekta istraživanja prirasta stabala i sastojina. Glasnik Šumarskog fakulteta br.75-76. Beograd. S.101-110. 5. Vučković M., Ratknić M., Stamenković V. (1998): Prirast šumskog drveća kao bioindikator delovanja nekih ekoloških faktora. Ekologija 33, str. 203-208. Beograd. 6. Вучковић М., Стајић, Б., Радаковић Н. (2005): Значај мониторинга дебљинског прираста са аспекта биоиндикације виталности стабала и састојина, Шумарство бр. 1-2, с. 1-10 7. Стајић, Б., Вучковић, М., Јањатовић, Ж. (2014): Дендрохронолошка истраживања у вештачки подигнутој састојини китњака на подручју Фрушке горе. Гласник Шум. фак., Беог, 109: 149-168. 8. Stajic, B., Vuckovic, M., Janjatovic, Z. 2015. Preliminary Dendroclimatological Analysis of Sessile Oak (<i>Quercus petraea</i> (Matt.) Liebl.) in "Fruška Gora" National Park, Serbia. <i>Baltic Forestry</i> 21(1): 83-95. 9. Stajić, B., Kazimirović, M. (2018): Утицај температуре ваздуха и падавина на прираст црног бора (<i>Pinus nigra</i> J. F. Arnold): студија случаја са подручја планине Рудник. Гласник Шумарског факултета Универзитета у Београду 118, с. 143-164 10. Stajić, B., Dimitrijević, S., Kazimirović, M., Dukić, V. (2017): Debljinski prirast stabala kao bioindikator njihove vitalnosti: studija slučaja sa područja Despotovca. Glas. Šum. fak. Univerziteta u Banjoj Luci, Bosna i Hercegovina, 27: 17–29.		
Број часова активне наставе:	Теоријска настава: 6	Практична настава:
Методе извођења наставе Настава се изводи у виду аудио-визуелних презентација, интерактивног рада, истраживачко-лабораторијског рада, семинара		
Оцена знања (максимални број поена 100): Семинарски рад 1 – 10 поена Семинарски рад 2 – 15 поена Истраживачко-лабораторијски рад – 15 поена Усмени испит – 60 поена		